

Strategi för Sveriges utvecklingsamarbete med

Etiopien

2016 – 2020

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Tel: 08-405 10 00, Webb: www.regeringen.se

Omslag: UD-KOM, Tryck: Elanders Grafisk Service 2016

Artikelnr: UD 16.016

REGERINGSKANSLIET

Regeringsbeslut för Etiopien togs 2016-03-03.

 REGERINGEN	KOPIA Regeringsbeslut II:1 2016-03-03 UD2016/04313/AF
Utrikesdepartementet	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 105 25 Stockholm

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016-2020 samt bemyndigande att ingå samarbetsavtal
2 bilagor

Ärendet
Regeringen beslutade den 6 mars 2003 (UD2003/229/AF) en samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Etiopien. Strategin gäller till och med den 31 december 2016 eller till dess regeringen dessförinnan beslutar en ny strategi.

I beslut den 6 februari 2014 (UF2014/8279/UD/AF) uppdrog regeringen åt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) att inkomma med resultatförslag avseende Sveriges internationella bistånd till Etiopien. Sida har i en skrivelse den 19 juni 2014 överlämnat resultatförslaget. Inom Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) har därefter utarbetats förslag till strategi för utvecklingssamarbetet med Etiopien avseende perioden 2016–2020.

Regeringens beslut
Regeringen beslutar att fastställa en strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016 – 2020 i enlighet med *bilaga 1*.

Samarbetsstrategin från den 6 mars 2003 ska inte längre gälla.

Regeringen uppdrar åt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete att i enlighet med strategin ansvara för genomförandet av Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien t.o.m. den 31 december 2020.

Sida bemyndigas att ingå samarbetsavtal med Etiopien under förutsättning att det i huvudsak överensstämmer med *bilaga 2*.

På regeringens vägnar

Isabella Lövin

Daniel Johansson

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016–2020

1. Inriktning

Svenskt utvecklingssamarbete med Etiopien inom ramen för denna strategi ska bidra till förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar samt förbättrade möjligheter för människor som lever i fattigdom att tillvarata sina rättigheter. Vidare syftar strategin till hållbar och demokratisk samhällsutveckling. Strategin ska gälla under perioden 2016–2020 och omfattar sammantaget 1000 miljoner svenska kronor.¹

Insatserna inom ramen för strategin förväntas bidra till:

Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

- Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster
- Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt minskad klimatpåverkan
- Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi

¹ Denna strategi styr användningen av medel som anslås under anslagsposten 9 Afrika i regeringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för respektive budgetår.

Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter

- Ökad rättssäkerhet
- Stärkt demokratiskt ansvarsutkrävande och transparens på lokal nivå
- Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter
- Ökad respekt för och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor

- Förbättrade förutsättningar till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, i synnerhet för kvinnor och ungdomar
- En hållbar livsmedelsförsörjning med särskilt fokus på ett motståndskraftigt lantbruk
- Förbättrat affärsklimat för hållbar och inkluderande näringsverksamhet och stärkande av institutioner
- Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom

2. Landkontext

Etiopien är ett av världens fattigaste länder. Ekonomin växer snabbt men fattigdomen är ännu utbredd, i synnerhet på landsbygden där majoriteten av befolkningen bor. Ojämligheten är ett stort hinder för inkluderande utveckling. Produktiviteten i jordbruket, som står för 80 % av befolkningens sysselsättning, är fortsatt låg. Arbetslösheten för kvinnor är väsentligt högre än för män. Näringslivsklimatet behöver också förbättras.

Utrymmet för brett politiskt deltagande är kraftigt begränsat och kvinnornas position i samhället är underordnad. Könrelaterat våld är utbrett och det finns en utbredd uppfattning att våld mot kvinnor i hemmet är accepterat och att könsstympning ska utföras. Respekten för mänskliga rättigheter i landet är eftersatt, i synnerhet när det gäller demokrati och kvinnors rättigheter. Det civila samhällets möjligheter att agera för utveckling och respekt för mänskliga rättigheter begränsas av restriktiv lagstiftning gällande såväl verksamhet som finansiering.

Utvecklingen i landet är dock i andra hänseenden på väg åt rätt håll. Fattigdomen minskar stadigt och flera sociala indikatorer går i positiv riktning. Landets ekonomi har i flera år vuxit med ca tio procent årligen. Tillverkningssektorn utvecklas stadigt och drar till sig allt fler utländska företag, varav flera svenska, och omfattande satsningar görs för att förbättra infrastrukturen, inklusive tillgången till elektricitet. Arbetstagarnas rättigheter är dock fortsatt eftersatta.

Det finns en stark drivkraft hos regeringen i genomförandet av den andra nationella utvecklingsplanen (Growth and Transformation Plan, GTP II) som löper mellan 2015 och 2020. Planen fokuserar på ekonomisk tillväxt genom ökad produktivitet i jordbruket och tillverkningssektorn, fortsatt satsning på infrastruktur och främjandet av miljövänlig industri och energi genom strategin Climate Resilient Green Economy (CRGE, antogs redan 2011).

Det stora beroendet av jordbruket, och den låga produktiviteten, gör att framför allt landsbygdsbefolkningen är sårbar för förändringar i klimatet och för naturkatastrofer. Etiopien deltar tillsammans med bl.a. Sverige i arbetet med "New Climate Economy" om hur åtgärder för att minska klimatpåverkan kan förenas med olika länders ambitioner i fråga om ekonomisk tillväxt och/eller fattigdomsbekämpning. En plan för att öka motståndskraften mot klimatförändringar och göra ekonomin mer miljövänlig har också antagits. Inom de internationella klimatförhandlingarna har Etiopien åtagit sig att minska växthusgasutsläppen med 64 % till 2030.

Etiopien genomför stora satsningar på hälso- och sjukvården och goda resultat har uppnåtts. Medellivslängden för kvinnor har under de senaste tio åren ökat från 46 till 59 år och spädbarnsdödligheten har minskat markant. Mödradödligheten och dödligheten för barn under 5 år dock fortfarande hög.

Etiopien fungerar som en stabiliserande faktor på Afrikas Horn, där det politiska läget på flera håll är spänt och flera konflikter pågår – med omfattande flyktingströmmar som resultat. Etiopien för en förhållandevis öppen och generös flyktingpolitik, vilket har bidragit till att man står värd till en av världens största flyktingpopulationer om 720 000 individer från framför allt Sydsudan, Somalia och Eritrea. Samtidigt präglas landet sedan länge av spänningar och mindre våldsamma konflikter, inte minst med anledning av den hårdnande kampen om naturresurserna.

Bevekelsegrunden för svenskt utvecklingssamarbete är den utbredda fattigdomen och bristerna vad gäller demokrati och mänskliga rättigheter, inte minst för kvinnor och flickor. Sverige har en lång historia som utvecklingspartner till Etiopien och åtnjuter ett starkt förtroende som partner på områden såsom hälsa, demokrati, mänskliga rättigheter, miljö och forskningssamarbete. Prioriteringarna i Etiopiens nationella utvecklingsplan stämmer väl överens med det svenska stödet vad gäller privatsektorsutveckling, entreprenörskap samt miljö och klimat.

3. Verksamhet

Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien ska ta sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighetsperspektiv och av fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling. Ett sådant förhållningssätt innebär ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer och grupper före varje insats. Detta så att människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedläggning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att

fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och främjandet av rättvis och hållbar utveckling. Utvecklingssamarbetet ska integrera miljömässig hållbarhet, jämställdhet och en fredlig och demokratisk utveckling. Grundvalen för utvecklingssamarbetet är en helhetssyn på fattiga människors och samhällets utmaningar, behov och förutsättningar att förbättra sin situation. Den bärande principen är att ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och processer ska förstås och hanteras i ett integrerat sammanhang. Våld och väpnad konflikt är ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling och utvecklingssamarbetet är en viktig del i det konfliktförebyggande arbetet. Ett miljö- och klimatperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv ska därför systematiskt integreras i det svenska utvecklingssamarbetet med Etiopien.

Verksamhetens inriktning och den aktuella kontexten styr valet av samarbetspartner och samarbetsformer. Balans ska eftersträvas i val av samarbetspartner. Samarbete med offentliga institutioner kan ske som komplement till samarbete med andra aktörer, förutsatt att det bedöms som strategiskt för att bidra till stärkta rättigheter och demokratisk samhällsutveckling. Samarbetet bör företrädesvis ske på regional och lokal nivå, och ska i förekommande fall kombineras med politisk dialog. Sida ska identifiera förändringsaktörer som kan bidra till en positiv samhällsutveckling, med särskilt fokus på förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom. De inkluderar bl.a. kulturorganisationer, trossamfund, diasporagrupper, media och arbetsmarknadens parter. Det civila samhället har också en viktig roll i att verka för ansvarsutkrävande och demokratisk förändring.

Samarbetet bör utformas på ett sådant sätt att det bidrar till stärkt kapacitet och långsiktigt hållbara resultat. Sveriges stöd till kapacitetsutveckling ska vara behovs- och efterfrågestyrt och utformat så att det bidrar till öppenhet, långsiktigt hållbar kapacitet samt stärker lokalt ägarskap och möjliggör ansvarsutkrävande. Programbaserat stöd kan kombineras med strategiska och katalytiska insatser, inklusive nya innovativa samarbets- och finansieringsformer. Sverige ska verka för att miljömässiga, sociala

och ekonomiska aspekter beaktas i biståndsfinansierade upphandlingar. Sverige ska verka för sammanhållen och effektiv biståndssamordning i landet, framförallt genom aktivt deltagande i EU:s biståndssamordning och gemensamprogrammering. Ett perspektiv bortom biståndet ska anläggas. I genomförandet av strategin ska Sverige därför verka för att Etiopien ökar den inhemska resursmobiliseringen liksom stimulera samarbete som på sikt kan leva vidare utan finansiering från biståndet. Diasporans och remitteringars potential som katalysator för utveckling ska tillvaratas. Verksamheten ska genomföras på ett sådant sätt att resultatens uthållighet säkerställs. Synergier mellan strategins olika områden ska tillvaratas så långt det är möjligt. Synergier ska också eftersträvas med andra relevanta strategier. Sverige stödjer inom ramen för forskningsstrategin utvecklingen av den inhemska forskningskapaciteten i Etiopien. Synergier med forskningssamarbetet bör sökas för att främja kunskap, kompetens och innovation inom strategins samtliga områden. Gränsöverskridande program och samarbete med länderna i regionen bör utvecklas som ett komplement till, och i synergi med, bilaterala insatser, som ett led i att motverka konflikter och främja regional integration. Utvecklingsinsatserna bör samordnas med humanitära insatser i landet, så att Sverige bidrar till en övergång från temporärt humanitärt bistånd till hållbart utvecklingssamarbete. Utvecklingssamarbetet ska utformas så att det bidrar till att förebygga och förhindra korrupcion.

Det svenska utvecklingssamarbetet inom miljö- och klimatområdet ska aktivt bidra till att stärka kapaciteten hos olika samhällsaktörer, såsom offentliga institutioner, civilsamhället, företag och hushåll, att genomföra miljö- och klimatområdes hållbara investeringar och bidra till en förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan. Etiopien är i stort behov av att stärka den miljö- och klimatområdes motståndskraften. Ökad kapacitet på samtliga nivåer i samhället liksom stärkt förvaltning av naturresurser och långsiktigt väl fungerande ekosystemtjänster är centralt i arbetet med att öka motståndskraften. Anpassning till klimatförändringarna har bäring på många andra frågor såsom livsmedelstrygghet och vattenförsörjning. I slutändan har dessa frågor även bäring på humanitära, säkerhets- och mänskliga rättighetsfrågor. Utvecklingssamarbetet bör tillvarata de goda möjligheter till samarbete som finns på klimatområdet.

Verksamheten kan omfatta stärkta ekonomiska styrmedel, ökad tillgång till miljöinformation och -kunskap, stärkande av miljö- och naturresursförvaltning samt ökade möjligheter för människor som lever i fattigdom att delta i politiska och offentliga beslutsprocesser. En mer hållbar användning av mark, skog- och jordbruk kan även bidra till minskade utsläpp av växthusgaser. Hållbarhet måste också eftersträvas i de mer energiintensiva ekonomiska sektorerna som nu växer starkt. Arbetet med att öka tillgången till av förnybara energilösningar ska stärkas. De synergieffekter som finns med andra områden, inklusive det humanitära samarbetet och forskningssamarbetet, ska tas tillvara. Sveriges tidigare engagemang inom naturresurssektorn och inom markrättigheter bidrar till svenskt mervärde.

Sverige ska bidra till att förstärka utvecklingen mot demokrati, öka respekten för mänskliga rättigheter och öka rättssäkerheten i Etiopien. Sveriges verksamhet ska inriktas på att stärka utrymme för deltagande och kapacitet för ansvarsutkrävande, tillgång till rättshjälp, yttrandefrihet samt kvinnors och flickors rättigheter. Ökad pluralism och kvalitet i inhemska medier liksom ökad tillgång till information- och kommunikationsplattformar är av vikt. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en viktig jämställdhetsutmaning. Civilsamhället är en viktig förändringsaktör inom området. Även den privata sektorn har en roll att spela. En stark tradition av stöd till att upprätthålla demokrati och mänskliga rättigheter, inklusive SRHR, erfarenhet av arbete på lokal nivå samt av arbete med civilsamhälle i Etiopien gör Sverige väl lämpat för området. Samarbetet bör utformas på ett sådant sätt att drivkrafter för konflikt, såsom flöden och destabiliserande ansamlingar av vapen, motverkas.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska bidra till stärkta rättigheter för arbetstagare samt produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor vilket i sig är en förutsättning för en framgångsrik fattigdomsbekämpning och hållbar ekonomisk utveckling. Detta arbete kan inkludera förbättrade förutsättningar för flyktingar att få tillgång till arbetsmarknaden. Samarbetet ska vidare bidra till en minskning av inkomstrelaterad fattigdom. Verksamheten ska inriktas på att stärka

bron mellan tillväxt och fattigdomsbekämpning, genom social dialog, förbättrade förutsättningar för ökad produktivitet och ett gynnsamt affärs- och investeringsklimat med minskade handelshinder, och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna i arbetslivet. En inkluderande ekonomisk utveckling kan främjas genom att verksamheten inriktas på människor som lever i fattigdom och deras deltagande i ekonomiska aktiviteter. Ökad produktivitet, miljömässig hållbarhet och förädlingsgrad inom det småskaliga jordbruket kan bidra till en hållbar försörjning för småskaliga lantbrukare. Detta kan också bidra till stärkt motståndskraft mot klimatförändringar. Tillgång till marknader, finansiella tjänster, utbildning och landrättigheter är av stor betydelse för landets ekonomi och kan bidra till kvinnors ekonomiska egenmakt. Verksamheten bör ha som utgångspunkt att en hållbar ekonomisk utveckling kräver institutioner och regelverk som bl.a. gynnar ansvarsfulla, långsiktigt hållbara och jämställda investeringar och effektivitet. Kvinnors fackliga organisering samt möjlighet att driva frågor fackligt, utifrån kvinnors perspektiv och situation, är också av vikt. Hushållens inkomster och möjligheter att investera för en tryggad försörjning behöver kompletteras med formella system för social trygghet. Samarbetet bör utformas på ett sådant sätt att drivkrafter för konflikt, såsom flöden och destabiliserande ansamlingar av vapen, motverkas. Stöd till privatsektorsutveckling kan utgöra ett komplement till annan verksamhet. Stödet ska i sådana fall utformas så, att överlappning undviks.

Formerna för uppföljning framgår av regeringens riktlinjer för strategier. Utvärderingar ska ses som en integrerad del i den löpande uppföljningen och genomföras vid behov. Olika metoder för resultatuppföljning ska användas, med såväl kvalitativ som kvantitativ resultatinformation. En balans mellan kortsiktiga och långsiktiga resultat i insatsportföljen, som säkerställer att biståndet bidrar till en rättvis och hållbar utveckling, bör eftersträvas.